

ΙΑ ΑΘΑΝΑΙΑ ΑΡΙΖΙΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Deewie

ΚΟΠΕΡΦΙΛΑΝΤ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

— Πρέπει πρώτα να μορφωθώ μόνος μου, Ντόρα, της ακάντησα. Δεν ξέρω περισσότερα από σένα στα ζητήματα του σπιτιού, αγάπη μου.

— Ναι, μά εσύ μπορείς να μάθης, γιατί είσαι πολύ-πολύ έξυπνος. Νά, θά ήθελα να πάω να μείνω έναν ολόκληρο χρόνο κοντά στην Αγνή.

Είχεν ένωση τα χέρια της άπάνω στον ώμο μου, είχεν άκουμπήσει το πηγούνι της άπάνω μου και τα γαλάζια της μάτια κύτταζαν γαλήνια τα δικά μου.

— Μά γιατί; την ρώτησα.

— Γιατί εκείνη θά μπορούσε να με διδάξη. Μου φαίνεται ότι κοντά της θά μπορούσα να μάθω πολλά πράγματα.

— Όλα έρχονται στον καιρό τους, αγάπη μου. Η Αγνή, ξέρεις, ήταν υποχρεωμένη να φροντίζη για τον πατέρα της πριν από πολλά χρόνια. Από μικρό κοριτσάκι ήταν η ίδια η Αγνή που ξέρουμε τώρα.

— Θέλεις να με φωνάξης μ' ένα όνομα που θά σου πω; έκανε η Ντόρα χωρίς να κινηθί.

— Ποιό;

— Ένα όνομα άνόητο, άπάντησε κουνώντας τις μπουκλες της. Νά με λές: «Γυναίκα—παιδί».

Την ρώτησα γελώντας τί ιδιοτροπία της είχε 'ρθή πάλι για να θέλη να την λέω έτσι. Μου άπάντησε τότε υποχωρώντας στο σφίξιμο του μπράτσου μου γύρω άπ' τή μέση της, πράγμα που έφερε τα γαλάζια της μάτια πιό κοντά στα δικά μου.

— Δεν θέλω να πω, μεγάλε άνόητε, ότι θά με φωνάξης μ' αυτό το όνομα, μά θέλω να με φαντάζεσαι έτσι. Όταν θά θέλης να με μαλώσης, θά λές: «Στο κάτω-κάτω η Ντόρα μου είνε μιά γυναίκα-παιδί!» Όταν σε νευριάζω, θά λές πάλι: «Ήξερα από καιρό ότι δεν μπορούσε να είνε τίποτε άλλο παρά μιά γυναίκα-παιδί!» Όταν θά θλίβεσαι βλέποντας πώς δεν είμαι εκείνο που θά ήθελες να ήμουν και που σίγουρα δεν θά γίνω ποτέ, θά λές: «Παρ' όλ' αυτά μ' αγαπάει η μικρή μου άνόητη γυναίκα-παιδί». Και όσο γι' αυτό, είν' αλήθεια πώς σ' αγαπάω πάρα πολύ...

Στην άρχή είχα πάρει το πράγμα στ' άστειά, μη μπορώντας να φαντασθώ ως τή στιγμή εκείνη ότι η Ντόρα μιλούσε σοβαρά. Μ' αυτά που της είπα τότε με όλη την ειλικρίνεια της ψυχής μου, προκάλεσαν τόση χαρά στην τρυφερή καρδιά της, ώστε το πρόσωπό της ξανάρχισε να γελάη πριν στεγνώσουν τα μάτια της που έλαμπαν από δάκρυα. Ξανάγινε πάλι σέ λίγο ή μικρούλα μου γυναίκα—παιδί και, καθισμένη στο πάτωμα, πλάι στο κινέζικο σπιτάκι του Ζίπ, έκανε να χτυπάνε όλα μαζί τα κουδούνια του, ενώ εκείνος, ξαπλωμένος στην είσοδο της φωληράς του, έκλεινε τα μάτια του τεμπέλικα, πολύ νυσταγμένος για ν' άπαντήση στα παιχνίδια της.

Τά λόγια της Ντόρας προκάλεσαν σέ μένα θαθείά έντύπωση. Θυμάμαι τώρα αυτές τις ήμέρες του παρελθόντος και προσκαλώντας του κάκου το άθωο πλάσμα που αγαπώ τρυφερά να βγή από την καταχνιά των περασμένων και να γυρίση προς έμένα το γοητευτικό της πρόσωπο, μπορώ να πω έδω ότι τά λόγια της έμειναν για πάντα στη μνήμη μου κι' ότι δεν έκανα ποτέ τον κουφό σ' αυτά.

Σέ λίγο, ή Ντόρα με πληροφόρησε ότι θά γινόταν μιά πρώτης τάξεως οικόδεσποινα. Άμέσως, έξυσε το μολύβι της, άγόρασε ένα πελώριο τετράδιο για να κρατάη τους λογαριασμούς της, πήρε βελόνα και κλωστή και ξανάραψε τις σελίδες του βιβλίου της μαγειρικής που είχε ξεσκίσει ο Ζίπ και έκανε μιά προσπάθεια πραγματικά ήρωική «για να γίνη φρόνιμη», καθώς έλεγε. Μά οι άριθμοί των λογαριασμών μπερδεύοντουσαν κι' ούτε πρόσθεσι μπορούσε να κάνη, ούτε άφαιρεισι. Κι' όταν κατάφερνε να γράψη με κόπο μερικούς λογαριασμούς στο τετράδιό της, ο Ζίπ άρχιζε τους περιπάτους του άπάνω στην σελίδα, μουτζουρώνοντάς τα όλα!

Καμμιά φορά, το βράδυ, όταν θρискόμουν σπίτι κι' έρ-

γαζόμουν — γιατί έγραφα πολύ τώρα κι' είχα άρχισει ν' άποκτώ μιά σχετική φήμη ως συγγραφεύς — παρατούσα την πέννα μου για να κυττάω τή γυναίκα μου που προσπαθούσε να είνε φρόνιμη. Έν πρώτοις, έφερε το μεγάλο βιβλίο των λογαριασμών της και το τοποθετούσε άπάνω στο τραπέζι, θγάζοντας ένα βαθύ στεναγμό. Έπειτα το άνοιγε στη σελίδα που ο Ζίπ την είχε κάνει άδιάβαστη το περασμένο βράδυ και καλούσε τον ένοχο για να του δείξη τά έργα του. Του έλεγε μερικά επιπληκτικά λόγια και, για να τον τιμωρήση, του έσταζε μιά στάλα μελάνη στην άκρη του μουσουδιού του. Ύστερα ή Ντόρα τον διέτασε να κοιμηθί άπάνω στο τραπέζι «σαν λιοντάρι», πράγμα που ήταν ένα άπ' τά χαρίσματά του, άν και ή όμοιότης, κατά την γνώμη μου, δεν ήταν και τόσο χτυπητή. Άν ήταν ευδιάθετος, ο Ζίπ ύπάκουε. Τότε ή Ντόρα άρχιζε να γράφη κι' εύρισκε μιά τρίχα στην πέννα της. Την άφηνε άμέσως κι' έπαιρνε μιά άλλη, μά έβλεπε ότι αυτή δεν έγραφε καλά. Ξανάπαιρνε μιά άλλη, άρχιζε πάλι να γράφη κι' έλεγε σιγανά: «Ω! πώς τρίζει αυτή ή πέννα! Θά νευριάση τον Ντόντυ!...» Τότε παρατούσε όριστικά το γράψιμο κι' έκλεινε το βιβλίο των λογαριασμών.

Είχα πολλή έργασία την έποχή εκείνη και πολλές φροντίδες που τις κρατούσα μόνο για τον έαυτό μου. Είχα δική; Κάθε άλλο παρά βέβαιος γι' αυτό είμαι σήμερα. Μά από τρυφερότητα προς την γυναίκα μου, ένεργούσα έτσι. Έξετάζω τώρα την ψυχή μου και ό,τι άνακαλύπτω σ' αυτήν, το έμπιστεύομαι χωρίς επιφύλαξι σ' αυτές τις σελίδες. Είχα τότε στο βάθος της καρδιάς μου την έντύπωση ότι κάτι μου είχε ξεφύγει, ότι κάτι μου έλειπε. Μά αυτή ή έντύπωση δεν πίκραινε καθόλου τή ζωή μου. Όταν είχε καλοκαιρία και, κάνοντας τον περίπατό μου μόνος, συλλογίζομουν τις καλοκαιρινές εκείνες ήμέρες που ή φύσις μου φαινόταν γεμάτη από την νεανική μου γοητεία, αισθανόμουν ότι κάτι έλειπε από την πραγματοποιήσι των όνείρων μου. Μά σκεφτόμουν ότι αυτό ήταν το λαμπρό άχτινοβόλημα του παρελθόντος, που τίποτε δεν μπορούσε να το έπεκτεινη και στο μέλλον. Συχνά ευχόμουν να μπορούσε να ήταν για μένα ή γυναίκα μου μιά σύμβουλος, να έχη άρκετό χαρακτήρα και σταθερότητα για να με υποστηρίξη και να με βοηθήη να τελειοποιηθώ. Ευχόμουν να ήταν προικισμένη με δύναμη για να γεμίση το κενόν που μου φαινόταν πώς ένοιωθα μερικές στιγμές ολόγυρά μου. Μά έλεγα ότι αυτό θά ήταν μιά ευτυχία πολύ τελεία, που, σ' αυτόν τον κόσμο, δεν μπορεί να ύπάρξη.

Έτσι λοιπόν, είχα μόνος μου, χωρίς να τις μοιράζωμαι, όλες τις έγνοιες της ζωής μου. Το νοικοκυριό μας, καλό-κακό, έξακολουθούσε τον ίδιο δρόμο. Είχα συνηθίσει σ' αυτό κι' ή Ντόρα, το είχα προσέξει μ' ευχαρίστησι, πολύ σπάνια στενοχωριόταν. Ήταν ευτυχισμένη κι' εύθυμη με τον παιδιάτικο τρόπο της, μ' αγαπούσε τρυφερά κι' εύρισκε την ευτυχία στις συνηθισμένες της διασκεδάσεις.

Όταν ή συνεδριάσεις στο Κοινοβούλιο παρατεινότουσαν και ξαναγύριζα, άργά τή νύχτα, μόλις ή Ντόρα άκουγε το βήμα μου δεν μπορούσε να μείνη ήσυχη, και κατέβαινε πάντα τή σκάλα για να με ύποδεχθί. Όταν πάλι περνούσα τά βράδυα μου γράφοντας στο σπίτι, άγρυπνούσε γαλήνια στο πλάι μου, όσο προχωρημένη κι' άν ήταν ή ώρα κι' έμενε τόσο σιωπηλή ώστε νόμιζα ότι είχε άποκοιμηθί. Μά πάντα, όταν σήκωνα το κεφάλι, έβλεπα τά γαλάζια μάτια της καρφωμένα έπάνω μου μ' αυτό το γαλήνιο και προσεχτικό ύφος, για το όποιο μίλησα και παραπάνω.

— Ω το φτωχό μου παιδί! Πόσο είνε κουρασμένο! είπε ένα βράδυ, βλέποντάς με να παρατάω την πέννα μου.

— Ω το φτωχό μου κοριτσάκι! Πόσο είνε κουρασμένο! της άπάντησα. Αυτό είνε το πιό άληθινό. Άλλοτε, θησαυρέ μου, πρέπει να πηγαίνης να κοιμηθίς... Είνε πολύ άργά για σένα.

— Όχι, μη με στέλνης να κοιμηθώ, με ίκέτευε ή Ντόρα ζυγώνοντάς με. Σέ ίκετεύω, μην το κάνης αυτό!..

— Ντόρα!

Με μεγάλη μου έκπληξι, την είδα να γέρνει επάνω στον ώμο μου και να ξεσπάει σε λυγμούς.

— Δεν είσαι καλά, αγαπημένη μου; Δεν είσαι ευτυχισμένη;

— "Ω! είμαι πολύ καλά, πολύ ευτυχισμένη, απάντησε η Ντόρα. Μά τάξε μου ότι θα μ' αφήνης να σε κυττάζω όταν γράφεις;

— Μά είνε θέαμα αυτό, τὰ μεσάνυχτα, γιά τὰ ωμορφα ματάκια σου;

— Είνε πραγματικά ωραία; ρώτησε η Ντόρα γελώντας. Μ' ένθουσιάζει αυτό πού μου λές.

— Μικρούλα ματαιόδοξη!... της είπα. Μά δέν ήταν ματαιόδοξία αυτό, ήταν μόνο η άπλοική χαρά πού της προκαλούσε ο θαυμασμός μου. Τό ήξερα χωρίς να είνε ανάγκη να μου τό πη.

— "Αν τὰ θρίσκης ωμορφα, πές μου ότι θα μπορώ πάντα ν' άγρυπνάω γιά να σε βλέπουν πού γράφεις; είπεν η Ντόρα.

— Φοβάμαι ότι αυτό θα τὰ κάνη να χάσουν τή λάμψη τους, Ντόρα!

— Ναι, ναι, ναι. "Ετσι, κύριε σοφέ, δέν θα με ξεχνάς ένω θα θρίσκεσαι θυσισμένος στους σιωπηλούς στεναγμούς σου... Καί κάτι άλλο... Θα ήθελα να σε βοηθάω την ώρα πού γράφεις.

— Πώς; ρώτησα ξαφνιασμένος.
— Νά, θα σου κρατάω τις πέννες. Θα ήθελα κάτι να κάνω κατά τις μακρές ώρες πού εργάζεσαι τόσο. Θέλεις λοιπόν να κρατάω τις πέννες σου;

"Η ανάμνησις της θελκτικής της χάρας όταν της είπα ναι, μου φέρνει ακόμα δάκρυα στα μάτια.

Την επομένη φορά, όταν κάθησα να γράψω, — κι' αυτό γινόταν πάντοτε από τότε, — η Ντόρα θρισκόταν θρονιασμένη κιόλας στη συνηθισμένη της θέσι, μ' ένα μικρό πακέτο καινούργιες πέννες πλάι της. "Η περηφάνειά της πού με βοηθούσε έτσι στη δουλειά μου, κ' ή ικανοποίησί της όταν είχα ανάγκη από μια πέννα — ανάγκη προσποιητή, τις περισσότερες φορές — μ' έκαναν να σκεφτώ έναν καινούργιο τρόπο γιά να εύχαριστήσω την γυναίκα μου: κάθε θε τόσο της έλεγα ότι θα με υποχρέωνε αν μου άντέγραφε μιά - δυο σελίδες απ' τὰ χειρόγρατά μου, γιατί τάχα μου χρειαζόντουσαν αυτά τ' αντίγραφα.

Τότε η Ντόρα άχτινοβολούσε.

"Η προετοιμασίες πού έκανε γιά' αυτή τή «τή μεγάλη δουλειά», ή ποδιές πού έπαιρνε απ' την κουζίνα γιά να προφυλαχτή απ' τις μελανιές, ο καιρός πού χρειαζόταν γιά να τελειώση την αντίγραφή της, τ' αναρίθμητα σταματήματα πού έκανε γιά να γελάση μαζί με τον Ζίπ, σαν να καταλάβαινε κι' αυτός τί συνέβαινε, ή πεποίθησίς της ότι τό έργο της θα έμενε άσυμπλήρωτο, αν δέν έβαζε από κάτω την υπογραφή της, ο τρόπος πού μου τό παρουσίαζε σαν μαθητικό θέμα, και πού μ' άγκάλιαζε όταν την συνέχαιρα γιά' αυτό, όλ' αυτά αντιπροσωπεύουν γιά μένα άλλες τόσες συγκινητικές αναμνήσεις, όσο άσήμαντα κι' αν φαίνονται γιά τους άλλους.

Λίγο καιρό κατόπιν, ή Ντόρα παρέλαβε τὰ κλειδιά του σπιτιού και τὰ περιέφερε στις κάμαρες, κάνοντάς τα να κουνουνίζουν, καθώς τὰ είχε κρεμασμένα από την λυγερή μέση της. Σπανίως όμως εύρισκα κλειστά τὰ ντουλάπια, στα όποια άνήκαν τὰ κλειδιά αυτά. Δεν είχαν άλλο προορισμό παρά να διασκεδάζον τον Ζίπ. Μά ή Ντόρα ήταν εύχαριστημένη κι' αυτό μου έφτανε.

"Η ζωή μας έξακολουθούσε έτσι. "Η Ντόρα έδειχνε σχεδόν την ίδια αγάπη στην θεία μου, όσην και σε μένα και της μιλούσε συχνά γιά τον καιρό πού φοβόταν μήπως ήταν μιά «γρηά γκρινιαρά». "Όσο γιά τή θεία μου, ποτέ μου δέν την είδα να περιβάλη με τή στοργή πού έδειχνε προς την Ντόρα άλλον άνθρωπο, εκτός από μένα. "Έκανε προς χάριν της χίλια-δυο χάδια στον Ζίπ, στα όποια εκείνος δέν άπαντούσε ποτέ. Την άκουγε κάθε βράδυ να παίζει κιθάρα.

"Όταν κάθησα να γράψω, ή Ντόρα θρισκόταν θρονιασμένη πλάι μου.

άν και, φοβάμαι πολύ, δέν τῆς ἄρесе καθόλου ἡ μουσική. Δέν ἐπέκρινε ποτέ τις ἀνίκανες ὑπηρετίες μας, ἄν και σίγουρα ἐνοιωθε μεγάλη ἐπιθυμία νά τὸ κάνη αὐτό. "Όταν καταλάβαινε πὼς ἡ Ντόρα ἤθελε τὸ ἄλφα ἢ τὸ βῆμα πρᾶγμα, ἔκανε μακροῦς δρόμους πεζῆ γιὰ νά τῆς τὸ ἀγοράση και νά τὴν ἐκπλήξη. Καί ὅταν ἔφτανε στὸ σπίτι ἀπὸ τὸ περιβόλι και δέν ἔβλεπε στὴν εἴσοδο τὴν Ντόρα, φώναζε κάτω ἀπ' τὴ σκάλα μὲ φωνὴ πού ἀντηχοῦσε χαρούμενα σ' ὅλο τὸ σπίτι:

— Πού εἶνε λοιπὸν τὸ Μικρὸ Λουλουῖδι;

XIV

Καθὼς κατοικοῦσα κοντὰ στὸ σπίτι τοῦ δόκτορος Στρόνγκ, τὸν ἔβλεπα συχνά κ' εἶχαμε πάει δυὸ-τρὴς φορές μὲ τὴν Ντόρα, γιὰ νά γευματίσουμε ἢ νά πάρουμε τὸ τσαί μας ἐκεῖ. Ἡ πεθερὰ του κ. Μάρκλεχαμ, ὁ γέρο-στρατηγός, εἶχε ἐγκαταστήσει τὸ στρατηγεῖο τῆς κάτω ἀπ' τὴ στέγη τοῦ γαμπροῦ τῆς. Ἡ κ. Μαρκλέχαμ ἦταν πάντοτε ἡ ἴδια, κ' ἡ ἴδιες ἀθάνατες «πεταλούδες» κυμάτιζαν πάντα πάνω ἀπ' τὸ σκουφάκι τῆς.

Ἡ κ. Μάρκλεχαμ, ὅπως ἔχω γράψει και προηγουμένως, ἦταν ὁ ὀργανωτὴς τῶν διασκεδάσεων τῆς κόρης τῆς. Ἐστὶ ἡ ἐπιθυμία πού εἶχε ὁ δόκτωρ νά βλέπη τὴν "Αννὴ νά διασκεδάζη, ἦταν ἐξαιρετικὰ εὐχάριστη σ' αὐτὴ τὴ λαμπρὴ μητέρα, πού δέν ἔκανε ἄλλο παρά νά ἐκθειάζη τὴ «φρονιμάδα» τοῦ γαμπροῦ τῆς. Εἶμαι ὅμως βέβαιος ὅτι μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, σκάλιζε, χωρὶς νά τὸ καταλαβαίνει τὴν πληγὴ του.

— Ἀγαπητέ μου, φίλε, τοῦ εἶπε μιά μέρα μπροστὰ μου, ἀντιλαμβάνοσαστε πολὺ καλά ὅτι θὰ ἦταν πολὺ πένθιμο γιὰ τὴν "Αννὴ ἂν ἔμενε πάντα κλεισμένη ἐδῶ.

Ὁ δόκτωρ κούνησε καλόβολα τὸ κεφάλι του.

— Ὅταν θὰ φτάση στὴν ἡλικία τῆς μητέρας τῆς, ἐξακολούθησε ἡ κ. Μάρκλεχαμ, κουνώντας τὴ θεντάγια τῆς, τὸ πρᾶγμα θὰ εἶνε διαφορετικὸ. Ὅσο γιὰ μένα, μπορεῖτε νά μὲ κλείσετε στὴ φυλακὴ μὲ μιά τράπουλα και μιά καλὴ συντροφιά, και νά μὴ νοιώσω ποτέ τὴν ἐπιθυμία νά θγῶ ἔξω. Μὰ δέν εἶμαι ἡ "Αννὴ, βλέπετε, και ἡ "Αννὴ δέν εἶνε ἡ μητέρα τῆς.

— Πραγματικὰ, πραγματικὰ, ἔκανε ὁ δόκτωρ.

— Εἶστε ὁ καλύτερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, — ναί, ναί, εἶνε ἔτσι ὅπως τὸ λέω. (Ὁ δόκτωρ στὸ σημεῖο αὐτὸ εἶχε κάνει μιά κίνησι διαμαρτυρίας). Πρέπει νά σᾶς τὸ πῶ μπροστὰ, ὅπως τὸ λέω και πίσω σας: Εἶστε ὁ καλύτερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, μὰ δέν εἶνε δυνατόν νά σᾶς ἐνδιαφέρουν τὰ ἴδια πράγματα πού ἐνδιαφέρουν και τὴν "Αννὴ, και νά ἔχετε τὰ ἴδια γούστα μαζί τῆς.

— Ἐστὶ εἶνε, εἶπε ὁ δόκτωρ μὲ τόνο θλιμμένο.

— Ἐστὶ εἶνε βέβαια! ξανάπε ὁ «Γέρο Στρατηγός». Πάρτε παράδειγμα τὸ λεξικό σας. Τί ἔργο χρήσιμο πού εἶν' ἓνα λεξικό! Τί ἔργο ἀναγκαῖο! Ἡ σημασία τῶν λέξεων, τεράστιο πρᾶγμα!... Μὰ, τί τὰ θέλετε; ἓνα λεξικό εἶν' ἀδύνατο νά ἐνδιαφέρη τὴν "Αννὴ.

Ὁ δόκτωρ κούνησε τὸ κεφάλι του.

— Νά γιατί ἐπιδοκιμάζω τις τόσες σας φροντίδες γι' αὐτὴν, εἶπεν ἡ κ. Μάρκλεχαμ χτυπώντας τὸν ὄμο τοῦ δόκτορος μὲ τὴν κλειστὴ θεντάγια τῆς. Αὐτὸ δείχνει πὼς δέν μοιάζετε μὲ πολλοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἡλικιωμένους, πού εἶνε τρομερὰ ἐγωῖσταί και πού τὰ θέλουν ὅλα δικά τους. Μελετήσατε τὰ γούστα τῆς "Αννὴ και τὴν καταλαβαίνετε. Αὐτὸ τὸ θρίσκω θαυμάσιο!

Στὸ τόσο γαλήνιο κ' ὑπομονητικὸ πρόσωπο τοῦ δόκτορος ζωγράφισθη ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ κάποιος πόνος κάτω ἀπὸ τὸ χεῖμαρρο αὐτὸ τῶν κομπλιμέντων.

Ἐστὶ, ἀγαπητέ μου δόκτωρ, εἶπεν ὁ Γέρο Στρατηγός, μπορεῖτε νά καταφεύγετε χωρὶς δισταγμὸ σὲ μένα, ὅταν ἔχετε τὴν ἀνάγκη μου. Μάθετε ὅτι

εἶμαι ὀλόκληρη στὴ διάθεσί σας. Εἶμαι ἔτοιμη νά ὀδηγήσω τὴν "Αννὴ στὴν Ὀπερα, στὰ κονσέρτα, στὶς ἐκθέσεις, ὅπουδήποτε. Τὸ καθήκον, ἀγαπητέ μου δόκτωρ, τὸ καθήκον πρὶν ἀπ' ὅλα!

Και κρατοῦσε τὸ λόγο τῆς. Ἦταν ἀπὸ τις γυναῖκες ἐκεῖνες πού μποροῦσαν νά ἐνδιαφέρωνται γιὰ ἓνα σωρὸ διασκεδάσεις συγχρόνως, χωρὶς νά κουράζονται καθόλου. Ὅταν διάβαζε τὴν ἐφημερίδα τῆς, πρᾶγμα πού τὸ ἔκανε δυὸ φορές τὴν ἡμέρα, θρονιασμένη στὴν πιὸ ἀναπαυτικὴ πολυθρόνα τοῦ σπιτιοῦ, ἦταν ἀδύνατον νά μὴ

θρῆ σ' αὐτὴν τὴν ἀναγγελία κάποιου θεάματος πού ἀσφαλῶς ἔπρεπε νά ἐνδιαφέρη τὴν "Αννὴ. Τοῦ κάκου ἐκεῖνη διαμαρτυροῦταν ὅτι εἶχε κουραστῆ ἀπ' αὐτὲς τις ἐξόδους... Ἡ μητέρα τῆς δέν παράλειπε ποτέ νά τὴν ἐπιπλήττη μ' αὐτὰ τὰ λόγια:

— Ἀγαπητὴ μου "Αννὴ, δέν μπορῶ νά ὑποθέσω πὼς εἶσαι τόσο παράλογη. Ἀφῆσέ με νά σοῦ πῶ, θησαυρέ μου, ὅτι δέν ἀνταποκρίνεσαι ὅπως πρέπει στὶς καλωσύνες τοῦ δόκτορος Στρόνγκ.

Αὐτὴ ἡ παρατήρησις γινόταν, κατὰ κανόνα, μπροστὰ στὸ δόκτορα κ' αὐτὸ ἔκανε τὴν "Αννὴ νά ὑποχωρῆ και ν' ἀφήνη τὸ Γέρο Στρατηγὸ νά τὴν σέρνῃ χωρὶς ἀντίστασι, ὅπου ἐκεῖνη ἤθελε.

Σπανίως τώρα ὁ Τζᾶκ Μάλντον τις συνώδεε. Κάθε τόσο παρακαλοῦσαν τὴν θεία μου και τὴν Ντόρα νά τις συνοδεύσουν.

Συχνά, ὅταν εἶμαστε μόνοι ἢ θεία μου κ' ἐγώ, ἡ θεία μου ἔλεγε πὼς ὁ δόκτωρ κ' ἡ γυναῖκα του ἔπρεπε νά εἶνε πιὸ εὐτυχισμένοι κ' ὅτι ἡ κ. Μάρκλεχαμ δέν τοὺς διευκόλυνε καθόλου σ' αὐτό.

Μὰ και τὸν κ. Ντικ, φαίνεται, τὸν ἀπασχολοῦσε πολὺ ἡ εὐτυχία τοῦ ζεύγους Στρόνγκ.

Λίγους μῆνες μετὰ τὸ γάμο μου, ἓνα θράδου πού ἤμουν μόνος κ' ἔγραφα (ἡ Ντόρα μαζί μὲ τὴν θεία μου εἶχαν πάει νά πάρουν τὸ τσαί τους στὶς δεσποινίδες Σπένλοου), ὁ κ. Ντικ μῆκε δειλὰ μέσα και μοῦ εἶπε:

— Θὰ σ' ἐνωχλοῦσα, Τρότ, ἂν μοῦ παραχωροῦσε μιά στιγμὴ γιὰ νά κουβεντιάσουμε;

— Καθόλου, κύριε Ντικ. Ἐμπᾶτε λοιπὸν.

— Τρότ, εἶπεν ὁ κ. Ντικ θάζοντας τὸ δάχτυλο στὴ μύτη του, ἀφοῦ μοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι, πρὶν καθῆσω, θὰ ἤθελα νά σοῦ κάνω μιά ἐρώτησι: Ξέρεις τὴν θεία σου;

— Λίγο, τοῦ ἀπάντησα.

— Εἶνε ἡ πιὸ σπουδαία γυναῖκα τῆς οἰκουμένης.

Ἀφοῦ ἔρριξε αὐτὴ τὴ γνώμη, ὅπως ἓνα κανόνι ρίχνει μιά ὀβίδα, ὁ κ. Ντικ κάθησε μὲ μιά σοβαρότητα μεγαλύτερη ἀπ' τὴν συνηθισμένη του και μὲ κύτταξε.

— Ἰώρα, παιδί μου, μπορῶ νά σοῦ κάνω μιά ἄλλη ἐρώτησι: Τί σκέφτεσαι γιὰ μένα; ρώτησε σταυρώνοντας τὰ χέρια του.

— Ὅτι εἶσαι ὁ παλιὸς καλὸς μου φίλος, ἀπάντησα.

— Εὐχαριστῶ, Τρότ, εἶπεν ὁ κ. Ντικ γελώντας. (Και, ἀπὸ τὴ χαρά του διέσχισε ὅλο τὸ δωμάτιο γιὰ νάρθη νά μοῦ σφίξῃ τὸ χέρι). Μὰ θέλω νά πῶ, ἐξακολούθησε ξαναπαίροντας τὸ σοβαρὸ του ὕφος, τί σκέφτεσαι γιὰ μένα σχετικῶς μ' αὐτό;

Και ἄγγιξε τὸ μέτωπό του μὲ τὸ δάχτυλο.

Δέ: ἤξερα τί ν' ἀπαντήσω, ὅταν μὲ βοήθησε μὲ μιά λέξι:

— Μυαλὸ ἀδύνατο, ἔ; εἶπε.

— Θεέ μου! ἔκανα μπερδεμένος. Ἴσως λίγο...

— Αὐτὸ εἶνε! φώναξε ὁ κ. Ντικ πού φάνηκε καταγοητευμένος ἀπὸ τὴν ἀπάντησί μου. Γενικὰ, παιδί μου, ἐπρόσθεσε χαμηλώνοντας τὴ φωνὴ του, εἶμαι λίγο ἀπλὸς στὸ μυαλό...

Θὰ ἤθελα νά ἐλαφρύνω αὐτὸ τὸ συμπέρασμα, μὰ ὁ κ. Ντικ μὲ συγκράτησε:

— Ναί, ναί, αὐτὸ εἶνε!... Ἡ θεία σου λέει ὄχι, δέν θέλει νά μιλᾶνε γι' αὐτὸ, μὰ αὐτὸ εἶνε. Τὸ ξέρω! Ἄν δέν μὲ εἶχε ἀναλάβει ὑπὸ τὴν προστασία τῆς, θὰ μὲ εἶχαν κλείσει πρὸ πολλῶν ἐτῶν σὲ κανένα ἄσυλο και θὰ ἔκανα μιά θλιθερὴ ζωὴ. Μὰ θὰ τῆς τὸ ἀνταποδώσω αὐτό. Ποτέ δέν ξεοδεύω τὰ χρήματα πού κερδίζω ἀπὸ τις ἀντιγραφές πού κάνω. Τὰ θάζω κατὰ μέρος μέσα σ' ἓνα κουτί. Ἐκανα τὴ διαθήκη μου. Τῆς τὰ ἀφήνω ὅλα. Θὰ γίνῃ πλοῦσια και θὰ μπορέση νά κρατήσῃ τὴ θέσι τῆς.

Ὁ κ. Ντικ ἔβγαλε τὸ μαντῆλι του και σκούπισε τὰ μάτια του. Τὸ ξαναδίπλωσε

ΕΞΕΔΟΘΗ

και ἀπεστάλη εἰς τὰ ὑποπρακτορεῖα

"Ἡ ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ,"

Τοῦ ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ πατρὸς

Ζητήσατέ τὴν και ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας.

Διὰ τοὺς ἐν Ἀθήναις Δρ. 10

Διὰ τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις > 12

συμπεριλαμβανομένων και τῶν ἐξόδων ταχ. ἀποστολῆς.

μαντῆλι του και σκούπισε τὰ μάτια του. Τὸ ξαναδίπλωσε μετὰ μὲ μεγάλη φροντίδα, τὸ ἴσως ἀνάμεσα στὶς παλάμες του, τὸ ξανάβαλε στὴν τσέπη του και φάνηκε συγχρόνως νά θάζη τὴ θεία μου κατὰ μέρος.

— Εἶσαι μορφωμένος, πολὺ μορφωμένος, ἐξακολούθησε ὁ κ. Ντικ. Ξέρεις πὼς ὁ δόκτωρ Στρόνγκ εἶνε ἓνας σοφός, ἓνας ἀνώτερος ἄνθρωπος. Ξέρεις ὅτι μοῦ φέρθηκε πάντοτε καλά. Ἡ σοφία του δέν τὸν κάνει περήφανο. Εἶνε μετριόφρων, πολὺ μετριόφρων, καλόβολος και σὲ μένα ἀκόμα, πού εἶμαι ἀμαθὴς κ' ἀπλοῖκός στοῦ μυαλοῦ. Ἐστειλα τὸνομά του μὲ τὸν χαρταετό μου, γραμμένο σ' ἓνα κομμάτι χαρτί, πού τὸ πέρασα ἀνά-

μεσ' απ' τὸ σπάγγο, κι' ανέβηκε ὡς τὸν οὐρανὸν, ἀνάμεσα στὰ πουλιά. Ὁ χαρταετὸς εὐχαριστήθηκε πού τὸ δέχτηκε κι' ὁ οὐρανὸς ἔλαμψε ὅλος.

Τὸν καταγοήτευσα λέγοντάς του μετὰ τὴ μεγαλύτερη εἰλικρίνειά μου ὅτι ὁ δόκτωρ ἦταν ἄξιος τοῦ θαυτέρου σεβασμοῦ μας.

— Καὶ ἡ γοητευτικὴ του γυναῖκα εἶν' ἓνα ἄστρο, εἶπεν ὁ κ. Ντίκ, ἓνα ἄστρο λαμπρό. Τὸ εἶδα νὰ λάμπη, Τρότ, μὰ (στὸ σημεῖο αὐτὸ, ζύγωσε τὴν καρτέκλα του κι' ἔβαλε τὸ χέρι του στὸ γόνατό μου), μὰ ὑπάρχουν σύννεφα, καὶ σύννεφα, κύριε Τρότ...

Ἀνταποκρίθηκε στὴν ἔννοια πού ἐξέφραζε τὸ πρόσωπό του παίρνοντας ὕφος σοβαρὸ καὶ κουνώντας τὸ κεφάλι.

— Ποιὰ εἶν' αὐτὰ τὰ σύννεφα; ρώτησα.

Μὲ κύτταζε μ' ἓνα ὕφος τόσο γεμάτο ἀπὸ ἀγωνία καὶ φαινόταν πὼς ἐπιθυμοῦσε νὰ μάθῃ τί συνέβαινε, ὥστε τοῦ ἀπάντησα ἀργὰ καὶ καθαρά, ὡς νὰ εἶπα μὴ μὴ εἶπα ἓνα παιδάκι:

— Ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ κ. καὶ τῆς κ. Στρόνγκ μὴ ἄλλο ἢ ἄκριβως συμβαίνει, δὲν ξέρω. Ἴσως φταίει ἡ διαφορὰ τῆς ἡλικίας τους.

Ὁ κ. Ντίκ πού συνώδευε κάθε μὴ ἀπὸ τὶς φράσεις μου μὲ μὴ κίνησι τοῦ κεφαλιοῦ, ἄρχισε νὰ συλλογίζεται μετὰ τὸ βλέμμα του γυρισμένο πρὸς ἑμένα, μετὰ τὸ χέρι του ἀκουμπισμένο στὸ γόνατό μου.

— Ὁ δόκτωρ δὲν εἶνε θυμωμένος μαζί της, Τρότ; μ' ἐρώτησε ἔπειτ' ἀπὸ μὴ στιγμῆ.

— Ὁχι! Τὴν ἀγαπᾷ τρυφερά!

— Τότε, ἐδῶ εἶμαι, παιδί μου! φώναξε ὁ κ. Ντίκ.

Ἡ ξαφνικὴ χαρὰ μετὰ τὴν ὁποία μοῦ χτύπησε τὸ γόνατο καὶ ξαπλώθηκε στὴν πολυθρόνα του μετὰ τὰ μάτια τενωμένα ὅσο δὲν ἔπαιρναν περισσότερο, μ' ἔκανε νὰ πιστέψω πὼς εἶχε τὸ μυαλό του πὴ ταραγμένο ἀπὸ ποτέ. Μετὰ τὸν ἴδιο ἀπὸτομο τρόπο, ἀνέκτησε τὴ σοβαρότητά του, ἔσκυψε πάλι πρὸς ἑμένα καὶ εἶπε, ἀφοῦ τράβηξε τὰ μαντῆλι του μετὰ τόσο σεβασμὸ, ὡς νὰ παρίστανε αὐτὸ πραγματικὰ τὴν θεία μου:

— Ἡ θεία σου εἶνε ἡ πὴ σπουδαία γυναῖκα τῆς οἰκουμένης, Τρότ. Γιατὶ δὲν ἔκανε τίποτε γιὰ νὰ κανονίσῃ τὰ πράγματα;

— Εἶνε μὴ περίπτωσις δύσκολη, πολὺ λεπτὴ γιὰ νὰ μπορέσῃ ἡ θεία μου νὰ ἐπέμβῃ.

— Κι' ἐσὺ πού εἶσαι τόσο μορφωμένος, ξαναρώτησε ἀγγιζοντάς με μετὰ τὸ δάχτυλο, γιατί δὲν ἔκανες τίποτε;

— Γιὰ τὸν ἴδιο λόγο, ἀπάντησα.

— Τότε, εἶμ' ἐγὼ ἐδῶ, παιδί μου!

Κι' ὁ κ. Ντίκ ἀνωρθώθηκε μπροστὸ μου μ' ἓνα ὕφος θριαμβευτικὸ, κουνώντας τὸ κεφάλι του καὶ χτυπώντας τὸ στήθος του.

— Ἐνας φτωχὸς τρελλὸς διάβολος, εἶπε, ἓνας ἀνόητος, ἓνας ἀπλοϊκὸς στὸ μυαλό ὡς ἑμένα (καὶ χτύπησε πάλι τὸ στήθος του) μπορεῖ νὰ κἀνῃ ὅ,τι εἶνε ἀδύνατο σὲ σπουδαίους ἀνθρώπους ὡς ἑσὰς. Θὰ τοὺς συμφιλιώσω ἐγὼ, παιδί μου. Θὰ ἐπέμβω. Δὲν θὰ με θεωρήσουν ἔμμενα ἀδιάκριτο... Δὲν θὰ δώσουν καμμιά σημασία ἀν μὴ στή μέση ἔγῳ. Ἐγὼ δὲν εἶμαι παρὰ ὁ κ. Ντίκ. Ποιὸς νοιάζεται γιὰ τὸν Ντίκ; Ὁ Ντίκ δὲν λογαριάζεται!... Πφ!...

Ἦθελε νὰ ἐξακολουθήσῃ, μὰ στάθηκε ἔξαφνα γιατί ἀκούσαμε ἐκείνη τὴ στιγμῆ νὰ σταματᾷ μπροστὰ στὴν πόρτα τὸ ἀμάξι πού ξανάφερνε τὴν Ντόρα καὶ τὴν θεία μου.

— Μὴν πῆς οὔτε λέξι ἀπ' ὅσα σοῦ εἶπα, παιδί μου, ψιθύρισε ὁ κ. Ντίκ. Προσοχή!

Ἐπὶ δυὸ-τρὶς βδομάδες, δὲν ξανάκουσα τὸν κ. Ντίκ νὰ μοῦ κἀνῃ λόγο σχετικῶς, πράγμα πού με ξάφνιασε πολὺ. Καὶ κατέληξα νὰ πιστέψω ὅτι ὁ κ. Ντίκ μετὰ τὸ εὐμετάβολο πνεῦμα του εἶχε ξεχάσει τὸ σχέδιό του ἢ τὸ εἶχε ἐγκαταλείψει.

Ἐνα βράδυ πού ἔκανε καλὸ καιρὸ, καθὼς ἡ Ντόρα δὲν εἶχε διάθεσι νὰ

βγῆ ἔξω, ἡ θεία μου κι' ἐγὼ πήγαμε περπατώντας ὡς τοῦ δόκτορος. Ἦταν φθινόπωρο. Θυμάμαι ὅτι τὰ πεσμένα φύλλα ἀπάνω στὰ ὁποία βαδίζαμε, εἶχαν τὴ μυρωδιά τοῦ κήπου μας τοῦ Μπλουντερστον κι' ὅτι ἡ μελαγχολικὴ μου ἐντυπώσις ἀπὸ τὰ περασμένα φαινότουσαν ὡς νὰ συνώδευαν τὸ ἀνατρίχιασμα τοῦ ἀνέμου.

Ὅταν φτάσαμε, εἶχε ἀρχίσει νὰ θραδιάζῃ. Ἡ κ. Στρόνγκ ξαναγύριζε ἀπὸ τὸν κήπο, ὅπου ὁ κ. Ντίκ χασομεροῦσε ἀκόμη μ' ἓνα μαχαίρι στὸ χέρι, βοηθώντας τὸν περιβολάρη νὰ κλαδέψῃ μερικὰ δέντρα. Ὁ δόκτωρ θρισκόταν με κάποιον ἐπισκέπτη στὸ γραφεῖο του. Μὰ ὁ ἐπισκέπτης δὲν θ' ἀργοῦσε νὰ φύγῃ, ὅπως μὰς εἶπε ἡ κ. Στρόνγκ, καὶ μὰς παρακάλεσε νὰ μείνουμε γιὰ νὰ δοῦμε τὸ σύζυγό της.

Μπήκαμε μαζί της στὸ σαλόνι καὶ εἶχαμε μερικὲς στιγμὲς πού θρισκόμαστε ἐκεῖ, ὅταν ἡ κ. Μάρκλεχαμ πού πηγαινοερχόταν ἀδιάκοπα γιὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλο λόγο, μπήκε μέσα περίφροντις, μετὰ τὴν ἐφημερίδα της στὸ χέρι, καὶ φώναξε λαχανιασμένη:

— Θεέ μου, Ἄννι, γιατί δὲν μοῦ εἶπες πὼς ἦταν κάποιος στὸ γραφεῖο;

— Ἀγαπητὴ μου μαμά, ἀπάντησε γαλήνια ἡ κόρη της, πὼς μποροῦσα νὰ μαντέψω ὅτι αὐτὸ σὰς ἐνδιέφερε;

— Ἄν αὐτὸ μ' ἐνδιέφερε; φώναξε ἡ κ. Μάρκλεχαμ, πέφτοντας σ' ἓναν καναπέ. Ποτέ μου δὲν ἔνοιωσα τέτοια συγκίνησι!

— Πήγατε λοιπὸν στὸ γραφεῖο, μαμά; ρώτησε ἡ Ἄννι.

— Ρωτᾷς ἀν πήγα στὸ γραφεῖο! ἔκανε ἡ κ. Μάρκλεχαμ. Φυσικὰ, ἐπήγα! Καὶ βρῆκα τὸν ἀγαπητὸ δόκτορα — μὴς Τρότγουντ, καὶ σεῖς, Ντάβυ, φαντασθῆτε τὴν ταραχὴ μου — βρῆκα τὸν ἀγαπητὸ δόκτορα νὰ συντάσῃ τὴν διαθήκη του! Ἡ κόρη της, ἡ ὁποία κύτταζε ἀπὸ τὸ παράθυρο, γύρισε ζωηρὰ τὸ κεφάλι.

— Ναι, ἀγαπημένη μου Ἄννι, ἐξακολούθησε ἡ κ. Μάρκλεχαμ, ἀπλώνοντας τὴν ἐφημερίδα της στὰ γόνατά της καὶ

χτυπώντας τα μετὰ τὸ δάχτυλο, συνέταξε τὶς τελευταῖες του θελήσεις, τὴν διαθήκη του. Τί προνοητικότης καὶ τί στοργὴ ἐκ μέρους του. Μὰ πρέπει νὰ σὰς τὰ διηγηθῶ ὅλα... Ξέρετε ἴσως, μὴς Τρότγουντ, ὅτι δὲν ἀνάβουσα φῶς σ' αὐτὸ τὸ σπίτι πρὶν στραβωθῆ καὶ προσπαθώντας νὰ διαβάσῃ μὲς στὸ σκοτάδι τὴν ἐφημερίδα του κι' ὅτι γιὰ νὰ διαβάσῃ τὴν ἐφημερίδα του — θέλω νὰ πῶ νὰ τὴν διαβάσῃ μετὰ τὴν ἀνεσί του, δὲν ὑπάρχει ἄλλο πούθεν ἀνετο κάθισμα, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ γραφεῖο τοῦ δόκτορος. Νὰ ὁ λόγος πού μ' ὠδήγησε στὸ γραφεῖο τοῦ δόκτορος, ὅπου εἶχα δὴ φῶς. Ἄνοιξα τὴν πόρτα. Κοντὰ στὸν ἀγαπητὸ δόκτορα, ἦσαν δυὸ κύριοι πού εἶχαν παρουσιαστικὸ αὐστηρὸ κι' ἐπίσημο. Κ' οἱ τρεῖς καθόντουσαν μπρὸς στὸ γραφεῖο κι' ὁ ἀγαπητὸς δόκτωρ κρατοῦσε μὴ πένα στὸ χέρι. «Αὐτὴ ἡ διαθήκη, ἔλεγε, — (Ἄννι, θησαυρέ μου, ἀκου αὐτὰ τὰ λόγια) αὐτὴ ἡ διαθήκη ἐκφράζει καθαρά τὴν ἐμπιστοσύνη πού ἔχω στὴν σύζυγό μου καὶ τῆς ἐξασφαλίζει ὅλη μου τὴν περιουσία χωρὶς ὄρους, δὲν εἶν' ἔτσι κύριοι;» Ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς δύο κυρίους ἐπανέλαβε: «Καὶ τῆς ἐξασφαλίζει ὅλη σας τὴν περιουσία χωρὶς ὄρους». Τότε κι' ἐγὼ, μετὰ τὰ αἰσθήματα πού μπορεῖ νὰ περιμένη κανεὶς ἀπὸ μὴ μητέρα, φώναξα: «Θεέ μου, συγχωρήστε με!» κι' ἔφυγα μετὰ τὴν βία ὥστε λίγο ἔλειψε νὰ σκοντάψω καὶ νὰ πέσω στὸ κατῶφλι.

Ἡ Ἄννι ἀνοίξε τὴν μπαλκονόπορτα κι' ἐβγήκε στὴν βεράντα, ὅπου στηρίχτηκε σὲ μὴ κολώνα.

— Ὡ! πόσο παρήγορο εἶνε, ἐξακολούθησε ἡ κ. Μάρκλεχαμ, νὰ βλέπῃ κανεὶς ἓναν ἀνθρώπο τῆς ἡλικίας τοῦ δόκτορος νὰ ἔχῃ τὸ κουράγιο νὰ φέρεται ἔτσι! Αὐτὸ δείχνει πόσο εἶχα δίκιο!

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τὸ κουδοῦνι χτύπησε κι' ἀκούστηκαν τὰ θήματα τῶν ἐπισκεπτῶν πού ἔφευγαν.

(Ἄκολουθεῖ)

ΣΤΟ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ

„ΜΠΟΥΚΕΤΟ“

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟ
ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΔΟΣ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

ΝΤΕΛΛΥ

„ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΕΤΕ

ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ“

Ἡ γυναικειῖς καρδιῆς ἀνοικτὲς γιὰ ὅλους τοὺς ἀνδρες.
Τὰ μυστικὰ τῶν γυναικῶν.
Τὰ ἐλαττώματα καὶ τὰ προτερήματα τοῦ ὡραίου φύλου.

ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ
ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΕΤΕ ΤΗ ΓΥ-
ΝΑΙΚΑ ΑΠ' ΤΗΝ ΚΑΛΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΟΔΗ.

ΣΤΟ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ

„ΜΠΟΥΚΕΤΟ“